

Анотація досягнень роботи
«Психологічні механізми реалізації гуманізуючої функції освіти й імпліцитне оцінювання її якості»

Автори: Носенко Е.Л., Аршава І.Ф.

Авторы: Носенко Э.Л., Аршава И.Ф.

Authors: Nosenko, E.L., Arshava, I.F.

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Метою представлених у даній роботі наукових досліджень є розкриття психологічних механізмів гуманізуючого впливу освіти на особистість як на рівні когнітивного компоненту свідомості суб'єктів навчальної діяльності, так і на рівні їх поведінкових проявів, що відбивають навички раціонального мислення, рівень сформованості когнітивних структур особистості, ознаки емоційної стійкості та емоційної розумності людини як особистісні виміри якості освіти.

Наукова новизна роботи визначається тим, що авторами: *вперше* теоретично обґрунтовано й емпірично підтверджено гуманізуючу функцію застосування в освіті розробленого у межах роботи методологічного підходу до упорядкування концептуальних знань із застосуванням тезаурусного методу їх системного описання, інтегрованого навколо узагальнюючого філософського і психологічного поняття «картина світу»; *вперше* доведено стресозахисну і гуманізуючу функцію розробленого авторами підходу до формування когнітивних структур особистості, у тому числі із застосуванням новітніх інформаційних технологій; *вперше* теоретично обґрунтовано, емпірично перевірено і доведено доцільність введення нового особистісного виміру якості освіти, пов'язаного з оцінкою опосередкованих форм прояву емоційної стійкості і емоційної розумності людини як «наслідкових результатів» якісної освіти; розроблено нові підходи до моніторингу якості освіти за допомогою імпліцитних методів діагностики: емоційної стійкості і суб'єктивного благополуччя як студентів, так і педагогів як передумови збереження їх психічного здоров'я.

Практична цінність досліджень забезпечена: розробкою авторами *підходу до упорядкування концептуальних знань студентів*, зокрема із застосуванням *новітніх інформаційних технологій*, застосування якого у навчанні гармонізує емоційний стан студентів і попереджує виникнення емоційного вигорання у педагогів (цей підхід впроваджено у методично-просвітницьку діяльність НМЦ Дистанційного навчання НАПН України при ДНУ ім. О. Гончара); створенням *інноваційного методу діагностики емоційної стійкості* людини як особистісного виміру якості освіти, захищеного патентом України на винахід; розробкою і впровадженням у навчальний процес курсу «*Теорія емоційного інтелекту*»; виданням підручників і методичних посібників для розробників дистанційних навчальних курсів.

Кількість опублікованих за тематикою роботи: монографій - 10, підручників і навчальних посібників - 3, захищених дисертацій - 12, наукових статей і тез доповідей на міжнародних та Європейських психологічних конгресів та конференціях - 107, зокрема 5 статей, виданих у міжнародних журналах, що містяться в наукометричних базах даних.